

Reacties publieke consultatie – Code goed bestuur universiteiten

8 november 2019

INHOUDSOPGAVE

1	College van Bestuur, Universiteit van Amsterdam.....	3
2	College van bestuur en de Raad van Toezicht, Open Universiteit	4
3	College van Bestuur Rijksuniversiteit Groningen	5
4	College van Bestuur Radboud Universiteit en bestuur Stichting Katholieke Universiteit.....	7
5	College van Bestuur, Vrije Universiteit.....	8
6	Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU)	9
7	Universiteitsraad Rijksuniversiteit Groningen.....	11
8	Interstedelijk Studenten Overleg (ISO)	13
9	Dhr. J. Stolker, directeur Erasmus Governance Institute	14
10	Dhr. R. Massink, Manager Integrale Veiligheid & Stuurgroep lid Integraal Veilig HO, TU Delft & IV-HO	15
11	Integrity Board, TU Delft.....	16
12	Dhr. Belderbos, Beleidsmedewerker, Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden	18
13	Dhr. Coenraad, jurist.....	19
14	Dhr. Haverkort, decaan, Tilburg University	20

De commissie Code goed bestuur universiteiten heeft van 18 juli tot en met 15 september 2019 een publieke consultatie uitgevoerd. Tijdens deze periode is een ieder in de gelegenheid gesteld te reageren op de conceptversie van de nieuwe code. Dit document bevat de reacties van de personen en instellingen die hebben aangegeven dat hun reactie gepubliceerd mocht worden op de website.

1 College van Bestuur, Universiteit van Amsterdam

Ingebracht door dhr. Brentjes

Het College van Bestuur van de UvA brengt graag de volgende opmerkingen over de conceptversie van de Code Goed Bestuur in: p. 4, onder Naleving: het voorschrijven om de code jaarlijks te agenderen met de medezeggenschap treedt naar de mening van het College te ver in de autonomie van de instellingen. Het College kan zich beter vinden in een formulering als 'actief onder de aandacht brengen van de code' bij de medezeggenschap, of in het bespreken van de naleving van de code als onderdeel van het jaarverslag.

p. 9, art 3.3: het rapporteren van een vertrouwenspersoon aan het College van Bestuur kan problematisch zijn voor de vertrouwelijkheid waarmee vertrouwenspersonen dienen te handelen. Daarnaast laat het specifiek spreken van 'vertrouwenspersoon' onvoldoende ruimte voor verschillen in inrichting tussen de instellingen. Zo wordt bij de UvA de ombudsfunctionaris degene die onafhankelijk een lijn heeft met het College van Bestuur. Het artikel moet zodanig geformuleerd worden dat verschillende invullingen mogelijk zijn.

p. 13, art. 6.5: het College is van mening dat het opsommen van onderwerpen ter bespreking met de medezeggenschap te ver voert in een code en pleit ervoor om deze opsomming te schrappen.

p. 14, hoofdstuk 7: het College is van mening dat voor alle artikelen waarin tegenstrijdig belang aan de orde komt, de formulering onvoldoende helder en precies is. Mogelijk is dat een gevolg van het samenbrengen van artikelen uit verschillende hoofdstukken van de vorige code, waardoor aspecten van belangenverstrengeling, bezoldiging en basale bestuurlijke hygiëne vermengd worden in de tekst. Het College beveelt aan om voor bijstelling van deze artikelen terug te grijpen op de huidige Code Goed Bestuur.

Ten slotte: Voor toezichthouders is in de wet opgenomen dat zij benoemd worden voor een termijn van ten hoogste vier jaar. OCW hanteert daarbij als uitgangspunt dat een benoeming hoogstens eenmaal met vier jaar wordt verlengd. Voor Collegeleden wordt de termijn van benoeming gelaten aan de Raad van Toezicht. Overwogen kan worden om op dit punt een bepaling op te nemen in de Code Goed Bestuur, nu de termijn niet in de wet begrensd wordt.

2 College van bestuur en de Raad van Toezicht, Open Universiteit

Ingebracht door dhr. Ummels

Namens de Raad van toezicht en het College van bestuur van de Open Universiteit graag aandacht voor de onderstaande punten, die ingebracht worden in het kader van de internetconsultatie m.b.t. de actualisering van de Code goed bestuur universiteiten.

- In de Preambule staat op pagina 4 in het consultatiedocument een tekstpassage over 'bestuurders', waarbij decanen/faculteitsbesturen gelijkgesteld worden met colleges van bestuur. Deze tekstpassage is in zijn formulering verwarrend, en verdient naar onze opvatting enige nuancering vanuit het perspectief van verantwoordelijkheden en aansprakelijkheid.
- Integriteit en integer handelen krijgen in het consultatiedocument – terecht – aandacht. Dit zou nog versterkt kunnen worden door specifieke aandacht te besteden aan wetenschappelijke integriteit, en in dat verband te verwijzen naar de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit (2018).
- De voorliggende conceptversie van de Code verwijst naar de artikelen van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW), wanneer er sprake is van overlap tussen de Code en de WHW. Op de Open Universiteit is (ook) hoofdstuk 11 van de WHW van toepassing. Hier wordt in de tekst van de Code geen rekening mee gehouden. Bijvoorbeeld: - Art 9.2 (bevoegdheid CvB) = Art 11.1 specifiek voor de Open Universiteit - Art 9.3 (samenstelling CvB) = Art 11.2 idem - Art 9.6 (verantwoordingsplicht CvB) = Art 11.4 idem - Art 9.7 (samenstelling RvT) = Art 11.5 idem - Art 9.8 (taken RvT) = Art 11.6 idem - Art 9.9 (Verantwoordingsplicht RvT) = Art 11.7 idem. Het zou goed zijn om in de tekst van de Code naar de specifieke wetscontext van de Open Universiteit te verwijzen, bijvoorbeeld door een algemene voetnoot aan het begin of een voetnoot per artikel, dat aangeeft welk corresponderend WHW-artikel voor de Open Universiteit geldt.

3 College van Bestuur Rijksuniversiteit Groningen

Ingebracht door dhr. A. Korten

De reactie van het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen is als volgt: De Nieuwe Code Goed Bestuur VSNU Met de nieuwe tekst wordt een grote stap gezet. Aan de hand van 9 principes wordt de code opgebouwd en geformuleerd. Belangrijk bij de uitwerking hiervan is dat de koppeling met de maatschappij is versterkt en dat de code meer gericht is op verantwoording en transparantie en op versterking van de interne lijnen. Nieuw is dat de code zich ook richt op facultaire bestuurders waarmee vorm wordt gegeven aan de gedachte dat ook zij hun verantwoordelijkheid (decentraal) invullen. Ook wordt de rol van de medezeggenschap versterkt. Met name op centraal niveau (UR) zal dat leiden tot meer afspraken en gesprekken tussen CvB en UR. Daarnaast wordt ook van de RvT meer verwacht in de nieuwe code: er zijn ook voor de RvT meer punten en principes uitgewerkt. De regeldruk neemt wel toe omdat er voor bepaalde onderwerpen aparte regelingen en procedures moeten komen.

Nader uitgewerkt geven de principes aanleiding tot het volgende commentaar.

Bij het eerste principe valt op dat de rol van het strategisch plan en het jaarverslag wordt versterkt; totstandkoming en inhoud van die stukken wordt belangrijker en ze worden in toenemende mate gezien als documenten waarmee richting stakeholders verantwoording wordt afgelegd voor oude en nieuwe keuzes.

Het vorige principe is terug te vinden in het tweede: hierbij wordt in de uitwerking ingegaan op de normen, waarden, ethiek en cultuur van de instelling. Belangrijk is dat de instelling duidelijk voor ogen heeft "waartoe men op aarde is" en hoe daaraan vorm en inhoud wordt gegeven. Hierin is steun te zien voor het integriteitsprogramma dat wordt uitgerold en onderstreept de noodzaak om te komen tot de uitwerking van (een, overkoepelende) ethische commissie(s) binnen de RUG.

Bij de uitwerking van het derde principe kan worden vastgesteld dat de RUG deze onderwerpen op de agenda heeft staan, maar ze worden concreter gemaakt. De uitwerking moet aan de andere kant (fysieke en mentale welzijn van medewerkers en studenten) ook niet zo gedetailleerd worden dat daaruit (juridische) aanspraken kunnen voortvloeien.

De uitwerking van het vierde principe laat de samenwerking tussen RvT en CvB zien. Nieuw hierin, en in de optiek van het CvB een weeffout en ongewenst, is de bepaling dat de vraag welke CvB-besluiten moeten worden goedgekeurd door de RvT, in het Bestuurs- en Beheersreglement moet worden geregeld. Dat is vreemd en ongewenst omdat de wet al bepaalt welke CvB-besluiten aan goedkeuring van de RvT onderhevig zijn. Indien de RvT meent dat er meer CvB-besluiten door de RvT moeten worden goedgekeurd, dan kan dat worden afgesproken. Opname in het BBR is vreemd om dat de opname in/wijziging van het BBR niet alleen een besluit vergt van het CvB zelf (en goedkeuring van de RvT), maar ook de instemming behoeft van de UR. En de UR heeft als medezeggenschapsorgaan deze taak van de wetgever niet gekregen; de instemmingsbevoegdheid is immers limitatief in de WHW bepaald. Het CvB wijst de opname in het BBR want het gaat om de afspraken tussen RvT en CvB af (4.3).

De RvT is zelf hoofdrolspeler in het vijfde principe. Opvallend in de uitwerking is de invulling die wordt gegeven aan de rol van de RvT: er wordt een actievere betrokkenheid vereist van de RvT en haar leden dan tot nu toe. De actievere en directere rol van de RvT sluit aan bij de discussie (ook vanuit MOCW en Justitie) over governance en toezicht in het hele onderwijs. RvT en CvB zullen moeten bezien hoe men de taken gaat opvatten en oppakken. Nieuw is in elk geval het voorschrift dat er een geschillenregeling moet komen voor onoverkomelijke onenigheden tussen CvB en RvT.

De positie van de medezeggenschap wordt uitgewerkt bij principe 6 waarbij we in de nieuwe code zien dat de positie van de medezeggenschapsorganen wordt uitgewerkt en geborgd. Daarbij wordt ook de rol van de RvT in het systeem verder ingevuld.

Principe 7 betreft tegenstrijdige belangen: de uitwerking van het principe bevat geen verrassingen, maar is een logische verwoording van dit "normale" principe. Bij de uitrol binnen de RUG zal worden nagaan welke voorschriften er moeten komen of moeten worden aangepast.

Samenwerkingsvormen is het onderwerp van principe 8. Daarbij kan worden geconstateerd dat er in elk geval in de relatie met het UMCG al op allerlei terreinen afspraken zijn; deze samenwerking behoeft hoogstens stroomlijning. Anders ligt het op de samenwerkingsvelden met andere actoren. Daarbij zijn er momenteel wel een aantal afspraken, maar in het kader van de nieuwe code is een heroriëntatie wel noodzakelijk.

Risico en controlesystemen vormen het item van principe 9. Bij de uitwerking van dit principe kan worden opgemerkt dat de RUG in toenemende mate beleid ontwikkelt rond deze onderwerpen. De afgelopen tijd is hierin veel energie gaan zitten. (risicobeleid en – management). De code vormt een aanmoediging om dit voort te zetten en ook in de organisatie te borgen.

Conclusie van het CvB RUG: De tekst voor de nieuwe code geeft duidelijk aansluiting bij de veranderingen die zijn waar te nemen in maatschappij en universiteit en bij ook het voortschrijdende beleid van de overheid (OCW, J&V, BZK) op het gebied van governance en toezicht. Het streven naar duidelijkheid en transparantie valt dan ook toe te juichen. Niet vergeten moet echter worden dat alle actoren in het gehele proces van bestuur, toezicht en verantwoording en medezeggenschap hun eigen (wettelijke) taak en rol hebben. Een code moet dat verhelderen, uitlijnen en de onderlinge grenzen afbakenen, maar niet vertroebelen of verweven. (zoals de ongewenste opname van afspraken RvT-CvB in BBR). Het College van Bestuur kan instemmen met de code, behoudens de bepaling dat afspraken over het goedkeuren van besluiten van het CvB door de RvT in het BBR moeten worden vastgelegd (punt 4.3).

4 College van Bestuur Radboud Universiteit en bestuur Stichting Katholieke Universiteit

Het college van bestuur van de Radboud Universiteit en zijn toezichthoudend orgaan, het bestuur van de SKU, hebben kennis genomen van de consultatieversie van de Code goed bestuur universiteiten en willen hierover graag de volgende overwegingen aan de commissie Code goed bestuur universiteiten meegeven. Wij juichen de herziening van de Code toe en zijn positief over het feit dat de nieuwe Code meer rekenschap geeft van actuele ontwikkelingen en inzichten op het gebied van governance en universitair bestuur. Ook de versterking van de aandacht voor het stimuleren van het gesprek over goed bestuur, zien wij als een positieve ontwikkeling.

De nieuwe Code kan op verschillende manieren aan helderheid en effectiviteit winnen. Enkele onderdelen van de tekst, met name in de preambule, zouden puntiger geformuleerd kunnen worden. Daarnaast zou de Code duidelijker worden door een explicietere toelichting toe te voegen van noodzaak, doel en doelgroep. Met andere woorden: waarom is de Code van belang en wie kan de Code in welke situatie met welk doel aanwenden?

In dit kader geven wij in overweging in principe 7 en de uitwerking daarvan 'bestuurlijke integriteit' als uitgangspunt op te nemen en dit verder uit te werken. Bestuurlijke integriteit is breder dan 'tegenstrijdige belangen'. Het nadrukkelijk noemen van 'scheiding van publieke en private middelen' verdient een plaats onder principe 9, omdat vermenging van beide types grote risico's oplevert.

Ook op het vlak van de juridische status van de Code is verduidelijking gewenst. Ondanks dat de opstellers gepoogd hebben om overlap tussen Code en wetgevingsteksten zo veel mogelijk te vermijden, vertonen diverse bepalingen een (gedeeltelijke) overlap met wetteksten, hetgeen de status van de bepalingen in de code niet altijd verduidelijkt. Ten slotte bevat de Code diverse bepalingen over onderwerpen waarvan het college van bestuur van mening is dat deze binnen de eigen verantwoordelijkheid van de instelling vallen, en/of die reeds goed zijn belegd, zij het op een andere manier dan in de Code wordt voorgesteld. Het doorvoeren van deze voorgestelde bepalingen zou tot onnodige herziening van procedures en/of tot ongewenste extra regeldruk leiden. Voor deze onderdelen van de Code zou het goed zijn als er meer ruimte wordt geboden aan de instellingen om de eigen verantwoordelijkheden, praktijken en procedures vorm te geven of te handhaven, in lijn met de eigen missie en identiteit. Dit geldt onder meer voor de volgende onderdelen:

- De invulling van de maatschappelijke opdracht van de instelling (uitwerking 1)
- De rolverdeling tussen college van bestuur en medezeggenschap (uitwerking 4)
- De voorgestelde bepalingen rondom samenwerkingen (uitwerking 8).

Deze zijn erg breed geformuleerd en vergen een scherpere (juridische) afbakening, om te voorkomen dat het doorvoeren hiervan tot een omvangrijk geheel aan extra verplichtingen leidt.

Het college van bestuur en het stichtingsbestuur zijn graag bereid om een nadere toelichting van bovenstaande punten te geven.

5 College van Bestuur, Vrije Universiteit

Ingebracht door dhr. Breukelaar

In het kader van de huidige consultatieronde over het concept voor een nieuwe Code goed bestuur universiteiten, geven wij hieronder de reactie van het College van Bestuur van de VU.

- De VU is over het geheel genomen positief over de nieuwe code, omdat deze meer inhoudelijk van aard is dan de huidige code.
- De relatie van de code tot de WHW en andere regelgeving blijft een aandachtspunt. Het is vanuit een oogpunt van heldere en eenduidige regelgeving niet wenselijk dat meerdere documenten passages bevatten waaraan de instellingen zich moeten houden, die (grotendeels) parafrazen van elkaar zijn maar elkaar niet volledig overlappen.
- Een concreet voorbeeld is de uitwerking van principe 9 in de punten 9.2 en 9.3 betreffende de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Deze uitwerkingen zijn deels een overlap met, en voor een beperkt deel een uitbreiding van, hetgeen al in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo) inzake de continuïteitsparagraaf (art 4 lid 4 bijlage 3) hierover is opgenomen. Advies is daarom om de relevante artikelen van de Rjo te betrekken bij de formulering van de uitwerkingen onder 9.2 en 9.3.
- De rolverdeling tussen RvT en CvB is duidelijk en is bewust gecreëerd. Daarom roept uitwerking 5.13, waarin een geschillenregeling voor onoverkomelijke onenigheid tussen RvT en CvB wordt voorgeschreven, vragen op. In ieder geval zou duidelijker moeten worden in welke gevallen van een geschil sprake is waarop de geschillenregeling van toepassing zou zijn.

6 Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU)

Geachte Commissie code goed bestuur universiteiten,

Dank voor de raadpleging over de conceptversie van de nieuwe Code goed bestuur universiteiten. De NFU onderschrijft van harte de noodzaak tot modernisering en ziet in de opzet en formulering positieve gelijkenissen met de Governancecode Zorg 2017 van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ). De NFU is tezamen met de NVZ, ActiZ, GGZ Nederland en VGN eigenaar van deze code. In algemene zin kan de NFU zich daarom goed vinden in de geformuleerde negen principes van de Code goed bestuur universiteiten. Hieronder vindt u allereerst een aantal suggesties, gevolgd door enkele verzoeken tot aanpassing op onderdelen. Suggesties:

- Bij de uitwerking van principe 2 wordt alleen gesproken over waarden, met enkele verwijzingen naar cultuur en gedrag. Aandacht voor normen ontbreekt, terwijl die juist behulpzaam kunnen zijn in een divers samengestelde omgeving, zoals beschreven in paragraaf 3.1. Daarom de suggestie om aandacht voor zowel normen als waarden te hebben.
- In paragraaf 3.3 wordt de term 'integriteit' gebruikt. Dit is in de context van de universiteit als een veilige omgeving terecht breed geformuleerd. Ter verduidelijking zou hieraan toegevoegd kunnen worden: ", inclusief wetenschappelijke integriteit". Of anders in een voetnoot een verwijzing opnemen naar de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit 2018, zodat duidelijk is dat hieraan gerelateerde kwesties niet worden uitgesloten.
- In paragraaf 5.13 wordt een geschillenregeling genoemd in geval van onenigheid tussen het college van bestuur en de raad van toezicht. U zou in overweging kunnen nemen om hiervoor een model conflictregeling te ontwikkelen die universiteiten naar eigen inzicht kunnen uitwerken en/of aanpassen, maar in ieder geval schriftelijk vastleggen. Zie ter inspiratie paragraaf 4.1.6 van de Governancecode Zorg en de Model conflictregeling Brancheorganisaties Zorg, die o.a. regelt dat men vooraf een keuze moet maken voor mediation, bemiddeling of commissie van wijzen.
- In paragraaf 7.5 staat dat bestuurders niet deelnemen aan de discussie en besluitvorming over een onderwerp of transactie waarbij zij mogelijke tegenstrijdige belangen hebben. Redelijkerwijs zou u deze bepaling ook van toepassing kunnen verklaren op de toezichthouders.

Verzoeken vanwege tegenstrijdigheid met de Governancecode Zorg:

- Volgens paragraaf 7.1 van de nieuwe Code goed bestuur universiteiten draagt het college van bestuur zorg voor de aanwezigheid van een regeling om tegenstrijdige belangen van bestuurders te vermijden. Een dergelijke regeling is impliciet ook van toepassing op decanen. Dit is in tegenspraak met de Governancecode Zorg (paragraaf 2.6.1 en 2.6.3), waarin is geborgd dat in de reglementen van de raad van bestuur van de umc's wordt vastgelegd hoe met tegenstrijdige belangen en de schijn hiervan wordt omgegaan.
- Volgens paragraaf 7.3 van de nieuwe Code goed bestuur universiteiten dienen decanen voorafgaand aan de aanvaarding van een nevenfunctie toestemming te vragen aan het

college van bestuur. Dit is in tegenspraak met de Governancecode Zorg (paragraaf 6.5.5), waaraan de decanen geneeskunde gehouden zijn gezien hun lidmaatschap (en in sommige gevallen ook voorzitterschap) van de raad van bestuur van een universitair medisch centrum (umc). Zij dienen volgens de Governancecode Zorg toestemming te vragen aan de raad van toezicht van hun umc.

- Volgens paragraaf 7.4 van de nieuwe Code goed bestuur universiteiten dienen decanen mogelijk optredende tegenstrijdige belangen te melden aan de voorzitter van het college van bestuur. Ook dit is in tegenspraak met de Governancecode Zorg (paragraaf 2.6.1), waarin staat dat een lid van de raad van bestuur elke vorm en/of schijn van belangenverstremgeling terstond meldt aan de raad van toezicht van het umc. Deze raad van toezicht van het umc besluit of er sprake is van belangenverstremgeling en hoe daarmee wordt omgegaan.

De NFU verzoekt om een passende wijziging van de conceptversie van de Code goed bestuur universiteiten op de drie bovengenoemde punten. Ons voorstel is dat u in de tekst of door middel van een voetnoot bij de betreffende paragrafen een uitzondering maakt voor de geneeskunde decanen in verband met hun bijzondere positie voor zover deze, naast decaan, tevens bestuurder van een umc zijn. Eventueel kunt u in aanvulling daarop in de governance-afspraken tussen universiteit en umc, zoals genoemd in paragraaf 8.6 van de nieuwe Code goed bestuur universiteiten, expliciet toevoegen dat lokaal in ieder geval ook aantoonbare afspraken (op maat) worden gemaakt tussen universiteit en umc over hoe de raden van toezicht van de umc's in hun afweging van nevenfuncties en mogelijke belangenverstremgeling van geneeskunde decanen tevens de belangen van de universiteit laten meewegen. Paragraaf 8.6 stelt dat governance-afspraken tussen universiteit en universitair medisch centrum dienen te worden vormgegeven in overeenstemming met de principes en uitwerkingen die in de Code goed bestuur universiteiten zijn opgenomen. Aangezien het hier een nevenschikkende relatie betreft, verzoekt de NFU u om toe te voegen dat dergelijke governance-afspraken ook in overeenstemming dienen te zijn met de Governancecode Zorg.

De NFU vertrouwt erop dat u de bovengenoemde verzoeken zult verwerken.

7 Universiteitsraad Rijksuniversiteit Groningen

Ingebracht door dhr. Huiskes

The University Council of the University of Groningen, in its meeting on Thursday, 29 August 2019, decided to provide an edited version of its deliberations, supplemented by further suggestions from its newly elected members, as comment on the consultation version of the new governance code. The Council asks the drafting committee to inform the Council, upon processing its input, of the final draft version, further decision-making procedure, and anticipated status of the adopted code. To the extent that the Council should expect this document to provide authoritative interpretations of legal and other provisions regarding employee and student participation, and redefine its role vis-a-vis the Board and Supervisory Board within the governance of the university,¹ its prior consent may be required.

On behalf of the Personnel Faction, supported by the Science Faction, together representing the entire staff section, and the Democratic Academy Groningen (DAG) student faction, altogether forming a majority of the Council:

- The code lacks a specification of the term of office for directors in the same position at the level of the Executive Board, Supervisory Board, and deans. A maximum of two periods of four years seems reasonable.

- Supervisory Board

(5.3) The profile of the Supervisory Board should not be determined by itself, but by the Ministry, with the participation of the Supervisory Board, the Executive Board, and the University Council.

(5.4) The Supervisory Board monitors the quality and functioning of individual members and of the Supervisory Board. This is too weak. The role of the Ministry is absent.

- Conflicts of interest (7.7)

Additional point iv: A member of the Supervisory Board of a Dutch university may not hold a paid management position at another Dutch university.

Additional point v: A maximum of the number of board jobs of individual Supervisory Board members must be set.

Additional point vi: Supervisory Board members undertake to make an effort of half a day a week. (NB: this is in line with the reimbursement)

Additional point vii: The Supervisory Board Secretary is not employed by the institution it supervises. (NB: the WHW requires independent support of the Supervisory Board)

Additional point viii: Partners and family members of Supervisory Board members do not work at the institution that the Supervisory Board supervises.

On behalf of the Student Organization Groningen (SOG) faction: The stacking of administrative jobs and the remuneration thereof is something that should rather be discussed in the application process.

¹ e.g. The Council is mentioned only as discussion partner or not at all, where in fact it has a clear right to be informed or supported, or its direct recommendation, or prior advise or consent is required, particularly under paragraphs 1.2, 2.1, 2.4, 4.2, 4.3, 5.2, 5.3, 5.8, 5.10, chapters 8 (with regard to strategic partnerships and transnational education), and 9 of the proposed code. Furthermore, there is no basis for the executive interference, either substantively or procedurally, under its paragraph 6.5, and little reference is made to the Council's role as prescribed by the Higher Education and Scientific Research Act (WHW), in particular by articles 7.47, 7.51, 9.3, 9.7, 9.8, 9.31, 9.32, 9.33, 9.34, 9.35, 9.36, 9.37, 9.47, 9.48 (implemented, specified, and supplemented by the local University Council Regulations, its Covenants with the Executive Board and Local Consultative Committee, the Reorganization Code, Rules of Procedure, and other agreements), and discussed in the cao-NU, SoFoKles Report 'Vernieuwing Medezeggenschap', and Medezeggenschapsmonitor published by the VSNU, VH, ISO, LSVb, VMH, LOVUM, SOM en LOF.

On behalf of the Science Faction: In the light of experience, the Supervisory Board should have more time for the University Council.

8 Interstedelijk Studenten Overleg (ISO)

Ingebracht door mevr. E. Carpay

Beste Commissie Code goed bestuur, Hierbij mijn opmerkingen als medewerker Medezeggenschap van het ISO. Bedankt voor deze nieuwe versie, fijn om te zien dat een aanzienlijk deel van de zaken die we in mei hebben besproken is doorgevoerd in het nieuwe document.

- 3.3 Medewerkers en studenten moeten zonder risico voor hun positie (vermoedens van) misstanden of zorgen over integriteit kunnen melden. De universiteit beschikt hiertoe in ieder geval over een klachtenregeling, een klokkenluidersregeling en minimaal één goed vindbare vertrouwenspersoon. In ieder geval één vertrouwenspersoon rapporteert direct aan het college van bestuur. Wanneer de onregelmatigheden het college van bestuur betreffen, richt de vertrouwenspersoon zich tot de voorzitter van de raad van toezicht. Het college van bestuur legt in het jaarverslag verantwoording af over de wijze waarop er met klachten om is gegaan en bespreekt met de raad van toezicht hoe beleid verbeterd kan worden op basis van gerapporteerde signalen. --> Het ISO ziet graag hier ook de medezeggenschap terug om ook de signalen vanuit de studenten te kunnen bespreken in het gesprek rondom de verbetering van het beleid. Het ISO stelt voor: "bespreekt met de raad van toezicht en de medezeggenschap hoe beleid verbeterd kan worden..."
- 5. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het toezicht op het college van bestuur van de universiteit. De raad is zodanig samengesteld en ingericht dat de leden hun taken naar behoren en in onafhankelijkheid kunnen vervullen. --> Hier zou het ISO graag "en in vertrouwen" aan toegevoegd zien worden.
- 5.5. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor zijn eigen werkwijze, vergaderagenda en de frequentie van bijeenkomen met en zonder het college van bestuur. De voorzitter van de raad van toezicht heeft hierin de eerste verantwoordelijkheid --> Hier zou het ISO graag "samenkomen met medezeggenschapsraad" ook aan toegevoegd zien worden. Dit is namelijk ook de verantwoordelijkheid van de RvT.
- 6.1. Bestuurders betrekken de medezeggenschap²⁴ als strategisch gesprekspartner en stimuleren eigen initiatieven van de medezeggenschap. Zowel de raad van toezicht als bestuurders investeren in hun relatie met de medezeggenschap. --> Deze zinnen vindt het ISO (nog steeds) vaag. We vinden niet alleen "strategisch", maar ook "volwaardig" gesprekspartner belangrijk om te noemen. Daarnaast is "investeren in een relatie", ons inziens, niet concreet genoeg.

9 Dhr. J. Stolker, directeur Erasmus Governance Institute

Geachte werkgroep. een enkel kanttekening bij het onderwerp conflict of interest. Belangrijk hierbij is transparantie en focus op de hoofdfunctie van een aantal functionarissen.

1. wb transparantie zou ik voorstellen dat de raad van toezicht van een universiteit jaarlijks publiek verantwoording aflegt over mogelijke conflicts of interest bij functionarissen, de impact daarvan op de universiteit en het beleid van de RvT met betrekking tot dit onderwerp

2. Regels omtrent nevenfuncties (incl adviesrelaties) van leden van het college van bestuur, decanen zou ik duidelijker omschrijven:

- nevenfuncties van deze functionarissen zouden vermeld moeten worden op de website van de universiteit met vermelding van het verwachte tijdsbeslag.

- bestuurders en decanen van de universiteit kunnen slechts nevenfuncties aanvaarden voor zover die maximaal 10 % van hun werktijd in beslag nemen, teneinde duidelijk te maken waar hun commitment ligt (uitzonderingen bijv in geval van relatief kleine functies goed te keuren door de RvT).

- de beloning voor nevenfuncties dient naar de raad van toezicht transparant te zijn

- bestuurders, hoogleraren en leden van de raad van toezicht mogen geen (neven-)functies hebben bij ondernemingen waar hun universiteit mee samenwerkt Met vriendelijke groet,

Jan Stolker

10 Dhr. R. Massink, Manager Integrale Veiligheid & Stuurgroep lid Integraal Veilig HO, TU Delft & IV-HO

Preambule Hoogste houding integriteit wordt studenten bijgebracht, alleen een nuancering waar de relatie met cq impact op de nationale en internationale maatschappij wordt gewogen ontbreekt Tevens is het essentieel het belang van het opleiden van deelnemers aan de Nederlandse samenleving te zien in relatie tot het mogelijk ten koste van de Nederlandse samenleving bijdragen aan belangen van 3 Veilige omgeving Bij het ontwerp van de Campus en alle universiteitsprocessen is het van belang een vaste veiligheidsparagraaf te gebruiken om de integrale correlatie tussen veiligheidsdomeinen en de universiteit te waarborgen en bewaken 9 Risicobeheersing en controle 9.2 V. het realiseren van een koppeling tussen veiligheidsrisicomanagement (Integrale Veiligheid) en Integraal Risicomanagement 9.4 lid 2 het CvB is verantwoordelijk voor de Integrale veiligheidsfunctie waar risico's die binnen de reguliere bedrijfsvoering niet zijn voorzien worden gemonitord, geregisseerd en zonodig bij/aangestuurd

11 Integrity Board, TU Delft

Ingebracht door Mevr. Melenhorst-Gossink, Secretaris

Deze nieuwe Code Goed Bestuur universiteiten is een goed document. De belangrijkste omissie is dat in de code afspraken omtrent naleving ontbreken. Uit de code zou duidelijk moeten spreken wat de consequenties zijn indien de code niet nageleefd wordt. Ook is onduidelijk welke stappen door anderen gezet moeten worden indien (er een redelijke verdenking is dat) een bestuurder zich niet aan een of meerdere afspraken uit de Code Goed Bestuur houdt.

In aanvulling op bovenstaande opmerking enkele specifieke vragen en opmerkingen bij de tekst:

p. 3, laatste alinea, "Bestuurders voelen (..) mondiale samenleving": Is dit een opsomming in afnemende belangrijkheid, of zijn ze allemaal even belangrijk? In dat laatste geval is onduidelijk waarom de deelverzamelingen apart genoemd worden. Alumni zijn onderdeel van die samenlevingen, evenals de Nederlandse onderdeel is van de Europese, en die weer onderdeel van de mondiale samenleving.

p. 4, laatste alinea, "Om de (..) de medezeggenschap": Waar nu staat "het continue goede gesprek over de code te stimuleren" zou moeten staan: "het continue goede gesprek over de governance/het bestuur van de universiteit te stimuleren".

p. 6, principe 1-3: Voor de eerste drie principes geldt dat zij feitelijk niet geformuleerd als 'Algemeen principe van goed bestuur'. Ze zouden zodanig geherformuleerd moeten worden dat uit de principes spreekt dat het de taak van het (college van) bestuur is om 1) invulling te geven aan de maatschappelijke opdracht van de universiteit; 2) erin te voorzien dat aan de universiteit waarden gehanteerd worden die.. en dat aan de universiteit een open cultuur heerst die..; en 3) te zorgen dat de universiteit een veilige omgeving is waar.. Overigens geldt hetzelfde voor de eerste zes alinea's van de preambule (p. 2).

p. 6, principe 8: Het is onhelder welke samenwerkingen en verbindingen hieronder vallen, ook omdat de universitair medische centra specifiek benoemd worden. Geldt dit echt voor alle samenwerkingen, dus met individuen, andere universiteiten, overheden, organisaties, instituten en bedrijven?

p. 6, algemeen: Het valt op dat hoewel de code nu expliciet van toepassing is op decanen/faculteitsbesturen, CvB's en RvT's, alleen CvB's en RvT's expliciet genoemd worden in de principes – en de decanen/faculteitsbesturen niet. p. 7, artikel 1.2, "Het college (..) de medezeggenschap": Wat is regelmatig? Sommigen zullen denken aan maandelijks, anderen aan tweejaarlijks.

p. 10, artikel 4.4, "Het college (..) en contacten": Fungeert het college van bestuur als enige als gesprekspartner voor externe belanghebbenden en contacten? Dat lijkt onwaarschijnlijk – tenzij hier iets meer specifiek bedoeld wordt (zoals fungeren als gesprekspartner namens de universiteit als geheel).

p. 11, artikel 5.3, "Ook wordt (..) en mannen": Het zou goed zijn om ook expliciet aandacht te besteden aan andere vormen van diversiteit dan genderdiversiteit, bijvoorbeeld etnische achtergrond.

p. 11, artikel 5.10, "Bij de (..) brede zin": Inconsequent dat hier geen voorbeelden genoemd worden van wat daarmee bedoeld wordt (en in 5.3 wel).

p. 14, artikelen 7.5 en 7.6: Zou dit niet ten alle tijde vermeden moeten worden? Dus: als er sprake is van tegenstrijdige belangen, moet niet positief besloten worden (of moet iemand terugtreden). De vorm van transparantie die nu voorgesteld wordt, met de stellige belofte dat de betreffende bestuurder niet heeft meegestemd of geen invloed heeft gehad, zal lastig

vol te houden zijn bij het grote publiek. Dat kan de opinie over de universiteit als integere organisatie schaden, wat de universiteit (en haar integriteit) indirect kan schaden. Zou daarnaast ergens in paragraaf 7 niet het openbaar maken van nevenfuncties benoemd moeten worden?

p. 15, artikel 8.1, "het vervullen (..) en verbindingen": Zouden ethische overwegingen omtrent de achtergrond van de samenwerkingspartner niet ook een rol moeten spelen (of zelfs cruciaal moeten zijn voor het besluit wel of niet een samenwerking of verbinding aan te gaan)? Denk bijvoorbeeld aan bijdragen aan de ontwikkeling van massavernietigingswapens, samenwerking met dictaturen, of juist bijdragen aan de Sustainable Development Goals? Of is dat aan de universiteiten zelf?

12 Dhr. Belderbos, Beleidsmedewerker, Faculteit der Geesteswetenschappen, Universiteit Leiden

- Pagina 7, artikel 1.3: De universiteit bevindt zich in een complexe maatschappelijke omgeving en kent een grote diversiteit aan belanghebbenden. De Universiteit bevindt zich niet alleen in een complexe omgeving, zij is daar deel van. Suggestie: 'de universiteit is onderdeel van een complexe maatschappelijke omgeving en kent een grote diversiteit aan belanghebbenden'.

- Pagina 9, artikel 3.1: [...] van een omgeving waar mensen met diverse achtergronden, orientaties en opvattingen de kans krijgen zich voluit te ontwikkelen. Bij 'diverse achtergronden' wordt snel enkel gedacht aan etniciteit, terwijl sociaal-economische achtergrond ook een belangrijk aandachtspunt is. Suggestie: 'mensen met diverse etnische en sociaal-economische achtergronden'.

13 Dhr. Coenraad, jurist

1. Principe 1 is geen principe van goed bestuur. Het is een, niet geheel juiste, beschrijving van de raison d'etre van de universiteit.
2. Principe 2 is niet geformuleerd als principe van goed bestuur.
3. Principe 3 is geen principe van goed bestuur.
4. Principe 4 is geen principe van goed bestuur, noch van goed beheer.
5. Principe 5 is niet geformuleerd als principe van goed bestuur of goed toezicht.
6. Principe 6 is niet geformuleerd als principe van goed bestuur.
7. Principe 7 is wel geformuleerd als principe van goed bestuur en toezicht. Maar de formulering is gebrekkig. Het gaat niet om 'elke vorm OF schijn', maar om 'elke vorm EN schijn.' De vraag is welke belangen hier worden bedoeld. Die van de leden van de RvT versus die van het CvB? Of wordt bedoeld die van de RvT/CvB versus die van de instelling? Bovendien is de vraag waarom het alleen zou gaan om 'teggengestelde belangen'. Immers, RvT en CvB hebben verschillende opdrachten. Het zou juist niet goed zijn, als persoonlijke belangen van leden van de RvT hetzelfde zouden zijn als die van de leden van het CvB. Het zou ook niet goed zijn als het in het (persoonlijk) belang is van een lid van het CvB als het CvB/de instelling een bepaalde kant opgaat.
8. Principe 8 is niet geformuleerd als principe van goed bestuur.
9. Principe 9 is niet geformuleerd als principe van goed bestuur.

Ik zou deze code drastisch herformuleren. Idee voor twee principes; 1. De bestuurder dient persoonlijke belangenverstrengeling in de uitoefening van diens bestuursfunctie te allen tijde te voorkomen en een cultuur te bevorderen dat tekenbevoegden binnen de gehele organisatie evenzo integer handelen. Elke bestuurder levert daarom bij aanvang van zijn/haar benoemingstermijn een namenlijst in van bedrijven en personen waar de bestuurder aan gelieerd is en waarmee de instelling onder geen enkele voorwaarde overeenkomsten mee kan aangaan om de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen.

2. Het toezicht op het bestuur dient onafhankelijk te zijn. Daarom kunnen individuele leden van de RvT, de voorzitter in het bijzonder, geen politieke of anderzins persoonlijke verhoudingen, met individuele leden van het CvB erop na houden of hebben gehouden, met de voorzitter van het CvB in het bijzonder.

3. Het bestuur raadpleegt de RvT bij elke voornemen tot publiek-private samenwerking.

met vriendelijke groet, Jaap Coenraad, Den Haag

14 Dhr. Haverkort, decaan, Tilburg University

Met interesse heb ik het consultatiedocument gelezen. Algemene indruk is zeer positief. Een paar opmerkingen. Het aspect diversiteit/inclusiviteit zou een meer prominente plaats kunnen krijgen. Nu komt dit alleen voor in de context van de samenstelling van de RvT (Art.5.3). Bij principe 3 zou ook de wenselijkheid van een ombudspersoon kunnen worden benoemd. Bij verschillende universiteiten loopt er al een pilot. Bij principe 7 zou naast 'tegenstrijdige belangen' ook het begrip 'belangenverstrengeling' moeten worden genoemd. Met name rondom dat laatste gaan zaken vaak mis. Bij principe 9 komt de opdeling in delen A...D wat vreemd over; bij de andere principes is dit ook niet zo.